

Företagshälsovården i ett nötskal

- Arbetsgivaren ska alltid ordna hälsovårdstjänster för sina arbetstagare för att förebygga hälsoproblem och bevara arbetsförmågan.
- Att tillhandahålla sjukvårdstjänster inom företagshälsovården är frivilligt för arbetsgivaren, men det rekommenderas.
- Arbetsgivaren, företagshälsovården och arbetstagarna eller deras företrädare ska samarbeta för att förbättra arbetshälsan.
- Arbetarskyddsfullmäktigen företräder personalen när man ska förhandla om och utveckla tjänsterna.
- Företagshälsovården är ett team bestående av flera yrkesutbildade inom hälsovården som arbetar oberoende av parterna på arbetsplatsen.
- Företagshälsovården ska iaktta god företagshälsovårdspraxis och kvalitet.
- Företagshälsovårdens arbetsplatsutredning, som är en kartläggning av hälsan i arbetet och arbetsförhållandena, utgör grunden för företagshälsovårdstjänsterna.
- Enligt lagen ska hälsoundersökningar erbjudas åtminstone dem som löper särskild risk för ohälsa på grund av fysikalisk, kemisk eller biologisk exponering i arbetet. Hälsoundersökningar utförs genast när arbetet inleds, under arbetets gång och vid behov när arbetet upphör.
- Hälsoundersökningar, rådgivning och vägledning i anslutning till arbetstagarens problem med arbetsförmågan och stöd för arbetsförmågan ingår också i den lagstadgade företagshälsovården.
- Vidare kan hälsoundersökningar ordnas till exempel när en anställning börjar och upphör, eller på basis av arbetstagarens ålder.
- Företagshälsovården ska ge arbetstagarna information, rådgivning och vägledning i frågor som gäller hälsan i arbetet, eventuella risker i arbetet och första hjälpen vid olycksfall i arbetet.
- Att stöda arbetstagarnas mentala hälsa hör också till företagshälsovårdens uppgifter.
- Företagshälsovårdstjänster ska tillhandahållas jämligt och till exempel visstids- eller deltidsanställning är ingen grund för begränsad tillgång till tjänsterna.
- En misstanke om yrkessjukdom ska alltid utredas av företagshälsovården.
- Arbetsgivaren får ersättning för företagshälsovårdstjänsterna från FPA i efterhand.
- Uppgifter om arbetstagarens hälsa och sjukdomar är alltid konfidentiella och sekretessbelagda.
- Arbetarskyddsförvaltningen (RFV) ger råd och utövar tillsyn över ordnandet av företagshälsovård.

Mer information

Sakkunnigläkare
Riitta Työlajärvi
riitta.tyolajarvi@sak.fi

Följ oss i sociala medier

 SAKSuomenAmmattiliittojenKeskusjärjestö
 @duunarit
 @sak_ffc

Arbetarskyddsfullmäktiges uppgifter och rättigheter i anslutning till företagshälsovården

Arbetarskyddsfullmäktigen deltar i framtagande och uppdatering av arbetsplatsutredningen och verksamhetsplanen i samarbete med företagshälsovården och arbetsgivaren. Arbetarskyddsfullmäktigen följer upp utfallet av verksamhetsplanen och förmedlar personalens erfarenheter av och önskemål om tjänsterna till arbetsgivaren. På arbetsplatser med minst 20 personer sker samarbetet i en arbetarskyddskommission.

Arbetarskyddsfullmäktigens uppgift är mycket viktig för att personalens röst ska höras i utvecklingen av arbetshälsan och tjänsterna. Det är dock alltid arbetsgivaren som ansvarar för hälsan och säkerheten i arbetet samt för ordnandet av företagshälsovårdstjänsterna.

Om det i hälsan i arbetsförhållandena eller i ordnandet av företagshälsovården uppkommer problem som arbetsplatsen inte kan lösa på egen hand, kan arbetarskyddsfullmäktigen vända sig till arbetarskyddsmyndigheten eller fackförbundet för råd och hjälp.

Till arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter hör också att

- ge ett utlåtande om företagshälsovårdens verksamhet i samband med ansökan om ersättning till FPA.
- på begäran medverka i en utredning som företagshälsovården tar fram om skadlig arbetsbelastning hos en arbetstagare.
- ge råd och delta i förhandlingar om arbetshälsa eller arbetsoförmåga med en arbetstagare, som stöd för arbetstagaren, om han eller hon så önskar.

Ärenden och verksamhetsmodeller som väsentligt påverkar ordnandet av företagshälsovården ska behandlas inom ramen för ett samarbetsförfarande. Om arbetsplatsen inte har en arbetarskyddskommission eller ett motsvarande organ kan ärendena på små arbetsplatser behandlas tillsammans med arbetarskyddsfullmäktigen och/eller personalen.

Arbetarskyddsfullmäktigen har rätt att

- av företagshälsovården få information som är av betydelse för arbetstagarnas hälsa och för utvecklingen av förhållandena på arbetsplatsen. Uppgifter som gäller en enskild arbetstagares hälsa kan bara fås med arbetstagarens specifika samtycke.
- få handlingar som knyter an till företagshälsovården för att kunna kontrollera att arbetstagarna har bemötts jämlikt.
- i enlighet med lagen om tillsynen över arbetarskyddet och branschavtalen använda arbetstid för utförandet av sina uppgifter. I lagen och avtalen bestäms hur mycket arbetstid som minst ska avsättas för uppgifterna. Vid behov ska mer arbetstid än den fastställda minimitiden kunna användas, om uppgifterna förutsätter det.
- få utbildning som hjälper arbetarskyddsfullmäktigen att utvärdera företagshälsovården och främja arbetstagarnas hälsa och säkerhet. Utbildning ordnas bland annat av fackförbunden och Arbetarskyddscentralen.